

Η ενεργειακή φτώχεια στην Ελλάδα: προτάσεις κοινωνικής καινοτομίας για την αντιμετώπιση του φαινομένου,
Διοργάνωση, Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ Ελλάδας, ΚοινΣΕΠ «Άνεμος Ανανέωσης», INZEB – Ινστιτούτο Κτιρίων Μηδενικής
Ενεργειακής Κατανάλωσης, σε συνεργασία με το Γραφείο Αστικής Ανθεκτικότητας και Βιωσιμότητας του Δήμου Αθηναίων και
με την υποστήριξη του Europe Direct του Δήμου Αθηναίων.

Παρασκευή 26 Μαΐου 2017, Europe Direct, Αθήνα

<https://gr.boell.org/el/2017/05/12/paroyiasis-meletis-energeiaki-ftoheia-stin-ellada>

Χαιρετισμός της Όλγας Δρόσου, Διευθύντριας του Ιδρύματος Χάινριχ Μπελ Ελλάδας

Καλώς ήρθατε στη σημερινή μας εκδήλωση που διοργανώνουμε με την ευκαιρία της νέας μας έκδοσης για την Ενεργειακή φτώχεια στην Ελλάδα. Λέγομαι Όλγα Δρόσου και είμαι η διευθύντρια του Ιδρύματος Χάινριχ Μπελ Ελλάδας, που έχει την ευθύνη της έκδοσης αυτής. Σε αυτό το σημείο θέλω να ευχαριστήσω την Λενιώ Μυριβήλη από το Γραφείο Αστικής Ανθεκτικότητας του Δήμου Αθηναίων που στάθηκε κοντά στην προσπάθεια αυτή από το σημείο μηδέν, καθώς και το Europe Direct για την φιλοξενία. Ένα θερμό ευχαριστώ για την πολύ γόνιμη συνεργασία στην συγγραφική ομάδα αυτής της μελέτης: Την Αλίσ Κοροβέση και την Ελευθερία Τουλουπάκη από το Ινστιτούτο Κτιρίων Μηδενικής Ενεργειακής Κατανάλωσης - INZEB, τον Νίκο Χρυσόγελο από την ΚΟΙΝΣΕΠ Άνεμος Ανανέωσης, καθώς και την συνεργάτη του Ιδρύματος μας, Κυριακή Μεταξά, που έχει αναλάβει και τον συντονισμό της ομάδας. Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά όλους και όλες που συμμετείχαν στα δύο εργαστήρια που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της συγγραφής της, συνεργάστηκαν και μοιράστηκαν μαζί μας τις γνώσεις και τις εμπειρίες τους για να μπορούμε να μιλάμε σήμερα για μια μελέτη που προέκυψε ως αποτέλεσμα μιας συλλογικής διαβούλευσης και προσπάθειας.

Γιατί αποφασίσαμε να ασχοληθούμε με το θέμα της ενεργειακής φτώχειας και της αντιμετώπισης της; Γιατί όχι με την καταπολέμηση της φτώχειας που στη σημερινή συγκυρία μαστίζει την Ελλάδα;

Η απάντηση έχει δύο σκέλη:

Γιατί η ενεργειακή φτώχεια είναι ένα σχετικά νέο κοινωνικό πρόβλημα, που αφορά και πλήττει πολλά νοικοκυριά που δεν είναι σε θέση να καλύψουν τις βασικές ενεργειακές τους ανάγκες. Δεν μπορούν, για παράδειγμα, να θερμάνουν τα σπίτια τους, με αρνητικές επιπτώσεις στην υγεία και γενικότερα στην ποιότητα ζωής τους. Η ενεργειακή φτώχεια αντιμετωπίζεται συχνά ως άλλη μια έκφανση της φτώχειας, κάτι που δεν είναι καθόλου ακριβές. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα νοικοκυριά που δεν συγκαταλέγονται στα φτωχά νοικοκυριά όπως ορίζονται και καταμετρούνται με τα κλασικά εργαλεία, αλλά παρόλα αυτά ζουν σε καθεστώς ενεργειακής φτώχειας, να μένουν στο περιθώριο και να αδυνατούν να βρουν διέξοδο από αυτήν την κατάσταση. Αν δεν στρέψουμε λοιπόν την προσοχή μας και δεν επισημάνουμε και αναλύσουμε τα αίτια για αυτήν τη κατάσταση δεν θα μπορέσουμε να βρούμε κατάλληλες λύσεις και πολιτικές για την καταπολέμηση του φαινομένου.

Ο δεύτερος λόγος της ενασχόλησης μας με την ενεργειακή φτώχεια είναι ότι από τη φύση του είναι ένα πολυπαραγοντικό πρόβλημα που απαιτεί για την ριζική επίλυσή του, νέες προσεγγίσεις και την χάραξη νέων καινοτόμων πολιτικών. Έτσι και αυτή η μελέτη κάνει προτάσεις για μια ολιστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση του προβλήματος μέσα από έναν συνδυασμό πολιτικών στα πεδία περιβαλλοντικής, ενεργειακής και κοινωνικής πολιτικής. Εντάσσεται έτσι στο πλαίσιο ενός Green New Deal, την πρόταση που προτάσσει το ευρωπαϊκό πράσινο κίνημα, ο πολιτικός χώρος στον οποίο ανήκει το Ίδρυμα μας. Στόχος της σημερινής εκδήλωσης δεν είναι

Η ενεργειακή φτώχεια στην Ελλάδα: προτάσεις κοινωνικής καινοτομίας για την αντιμετώπιση του φαινομένου,
Διοργάνωση, Ίδρυμα Χάινριχ Μπελ Ελλάδας, ΚοινΣΕπ «Άνεμος Ανανέωσης», INZEB – Ινστιτούτο Κτιρίων Μηδενικής
Ενεργειακής Κατανάλωσης, σε συνεργασία με το Γραφείο Αστικής Ανθεκτικότητας και Βιωσιμότητας του Δήμου Αθηναίων και
με την υποστήριξη του Europe Direct του Δήμου Αθηναίων.

Παρασκευή 26 Μαΐου 2017, Europe Direct, Αθήνα

<https://gr.boell.org/el/2017/05/12/paroyiasis-meletis-energeiaki-ftoheia-stin-ellada>

Χαιρετισμός της Όλγας Δρόσου, Διευθύντριας του Ιδρύματος Χάινριχ Μπελ Ελλάδας

μόνο να παρουσιαστεί για πρώτη φορά επίσημα η μελέτη στο κοινό, αλλά και να συζητηθούν οι προτάσεις, να κριθούν και να προσδιοριστούν τα βήματα που απαιτούνται καθώς και πιθανές συνεργασίες για την εφαρμογή του ή μέρος αυτών. Ένας δημόσιος διάλογος έχει ήδη ξεκινήσει, κι αυτό μας χαροποιεί ιδιαίτερα.

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι κεντρικό ρόλο στην συζήτηση για την καταπολέμηση της ενεργειακής φτώχειας παίζει το ερώτημα του πώς θα επιλέξουμε να παράγουμε το ρεύμα στο μέλλον. Η ΕΕ παραμένει ισχυρά δεσμευμένη στην πολιτική για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και θα συνεχίσει να εφαρμόζει και να εξελίσσει πολιτικά και νομικά εργαλεία (όπως είναι ο μηχανισμός εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου) που θα καθιστούν την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ορυκτά καύσιμα όλο και πιο ακριβή. Παραλληλα και τα μέσο-μακροπρόθεσμα σενάρια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δείχνουν ότι πολύ σύντομα το κόστος των στερεών καυσίμων θα είναι μη ανταγωνιστικό και ουσιαστικά απαγορευτικό. Για αυτό τίθεται και στην Ελλάδα επιτακτικά το θέμα του εκσυγχρονισμού του ενεργειακού μίγματος, της αξιοποίησης και μετάβασης σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις οποίες η χώρα διαθέτει σε αφθονία.

Είναι κρίσιμο η μετάβαση αυτή, για να είναι αποτελεσματική, να γίνει με όρους δημοκρατίας και συναίνεσης, με τη συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών. Εδώ ανοίγονται νέοι ορίζοντες για τη δραστηριοποίηση και στην Ελλάδα τοπικών συνεταιριστικών σχημάτων για την παραγωγή, ίδιο/κατανάλωση και προμήθεια ενέργειας που θα συντελέσουν στην επίλυση πολλών προβλημάτων, όπως αυτού που συζητάμε σήμερα.

Σας ευχαριστώ πολύ

Όλγα Δρόσου

Διευθύντρια Ιδρύματος Χάινριχ Μπελ Ελλάδας